

**THEORETICAL AND METHODOLOGICAL ANALYSIS OF DEVELOPMENT
OF SOCIO-ECONOMIC SYSTEMS IN THE CONTEXT OF PROGRESS**

N. E. Fedorova, lecturer, SHEI «Ukrainian State University of Chemical Technology»

sandetskaya777ukr.net

H. M. Pylypenko, D.E., Prof., SHEI «National Mining University»

PilipenkoA@nmu.org.ua

Research methodology. The results were obtained through the use of the following methods: abstraction – while determining the nature of the «development» category; logical and historical – while studying the evolution of theoretical concepts of development; general and special – while establishing the unity of existing concepts of economic development, as well as while studying the related categories – «progress», «evolution», «growth»; analysis – while determining the components of development and its features.

Results. The evolution of approaches to the definition of the term of socio-economic development, its essential characteristics and driving forces are analyzed. The place of the term «economic development» among the related categories – progress, evolution, growth – is determined; the need to distinguish between the above categories on the basis of their intrinsic characteristics is stressed.

The main characteristics of progressive economic development, such as irreversibility; regularity; directionality; contradictory; irregularity; general civilization, objective and complex character; mass; permanent and progressive socialization are defined. The main spheres of progressive development such as economic, social, scientific, information, infrastructure, political, legal, biosphere, institutional, cultural (spiritual) are revealed.

Novelty. It is defined that the main aim of progressive economic development is not only the raise of satisfaction of material and spiritual needs of the society as a whole and the individual person, the realization of its forces, capabilities and personality, but also the accountancy of the future generations' needs as well as the harmonization of relations «individual – nature – society».

Practical value. On the basis of the characteristics of the progressive development as a multi-vector, contradictory and complex process as well as the multiplicity of forms of its manifestation, an important task of the state and civil society is the harmonization of the basic areas of progressive development – economic, social, political, environmental, etc. – to ensure the degree of satisfaction of material and spiritual needs of the society as a whole, as well as the individual person and future generations.

Keywords: progressive economic development, progress, evolution, growth, spheres of progressive development.

Literature

1. Филипенко А. С. Экономическое развитие: цивилизационный подход / А. С. Филипенко. – М. : Экономика, 2001. – 260 с.
Filipenko A. S. Ekonomicheskoe razvitiye: tsivilizatsionnyy podkhod [Economic development: the civilizational approach] / A. S. Filipenko. – М. : Ekonomika, 2001. – 260 p.
2. Філіпенко А. С. Економічний розвиток сучасної цивілізації: навч. пос. / А. С. Філіпенко. – 3-е вид., перероб. і доп. – К. : Знання України, 2006. – 316 с.
Filipenko A. S. Ekonomichnyy rozvytok suchasnoyi tsyvilizatsiyi: navch. Pos. [Economic development of modern civilization, teach. tutorial] / A. S. Filipenko. – 3-e vyd., pererob. i dop. – К. : Znannya Ukrainy, 2006. – 316 p.
3. Райзберг, Б. А. Современный экономический словарь: словарь Modern Dictionary of Economics: Dictionary / Б. А. Райзберг, Л. Ш. Лозовский, Е. Б. Стародубцева. – М. : ИНФРА-М, 1999. – 479 с.
Rayzberg, B. A. Sovremennyiy ekonomicheskii slovar: slovar [Modern Dictionary of Economics: Dictionary] / B. A. Rayzberg, L. Sh. Lozovskiy, E. B. Starodubtseva. – М. : INFRA-M, 1999. – 479 p.
4. Кузнецов В. Н. Вольтер и философия французского просвещения XVIII века / В. Н. Кузнецов. – М. : МГУ, 1965. – 278 с.
Kuznetsov V. N. Volter i filosofiya frantsuzskogo prosveshcheniya XVIII veka [Voltaire and the French Enlightenment philosophy of the XVIII century] / V. N. Kuznetsov. – М. : MGU, 1965. – 278 p.
5. Кузнецов В. Н. Франсуа Мари Вольтер / В. Н. Кузнецов. – М. : Мысль, 1978. – 223 с.
Kuznetsov V. N. Fransua Mari Volter [François Marie Voltaire] / V. N. Kuznetsov. – М. : Myisl, 1978. – 223 p.
6. Сміт А. Добробут націй: Дослідження про природу та причини добробуту націй / А. Сміт. – К. : Port-Royal, 2001. – 596 с.
Smit A. Dobrobut natsiy: Doslidzhennya pro pryrodu ta prychny dobrobutu natsiy [Wealth of Nations: Studies on the nature and cause of the welfare of nations] / A. Smit. – К. : Port-Royal, 2001. – 596 p.
7. Шумпетер Й. Теория экономического развития / Й. Шумпетер. – М. : Прогресс, 1992. – 231 с.
Shumpeter Y. Teoriya ekonomicheskogo razvitiya [Theory of Economic Development] / Y. Shumpeter. – М. : Progress, 1992. – 231 p.
8. Seers D. The meaning of development / D. Seers. – New Delhi, 1969.
9. Мюрдаль Г. Сучасні проблеми «третього світу» / Г. Мюрдаль. – М., 1972.
Myurdal H. Suchasni problemy «tret'oho svitu» [Modern problems of the «third world»] / H. Myurdal'. – М., 1972.
10. Soedjamoko. The Primacy of Freedom in Development / Soedjamoko. – Lanham. Md.: University Press of America, 1985.
11. Owens E. The Future of Freedom in the Developing World: Economic Development as Political Reform / E. Owens. – New York: Pergamon Press, 1987.
12. Маркс К., Энгельс Ф. Из ранних произведений / К. Маркс, Ф. Энгельс. – М. : Политиздат, 1956. – 690 с.
Marks K., Engels F. Iz rannih proizvedeniy [From early works] / K. Marks, F. Engels. – М.: Politizdat, 1956. – 690 p.
13. Нуреев Р. М. Экономика развития: модели становления и модернизации рыночной экономики: учебник / Р. М. Нуреев. – М. : Норма, 2008. – 640 с.
Nureev R. Ekonomika razvitiya: modeli stanovleniya i modernizatsii ryinochnoy ekonomiki: uchebnik [Development Economics: model establishment and modernizing market economy: textbook] / R. Nureev. – М.: Norma, 2008. – 640 p.
14. А. Сен. Развитие как свобода / А. Сен. – М. : Фонд «Либеральная инициатива», 2003. – 432 с.
A. Sen. Razvitiye kak svoboda [Development as Freedom] / A. Sen. – М. : Fond «Liberalnaya initsiativa», 2003. – 432 p.
15. Философский энциклопедический словарь / под ред. Л. Ф. Ильичева, П. Н. Федосеева и др. – М. : Советская энциклопедия, 1983. – 836 с.
Filosofskiy entsiklopedicheskii slovar [Philosophical Encyclopedic Dictionary] / pod red. L. Illicheva, P. Fedoseeva i dr. – М. : Sovetskaya entsiklopediya, 1983. – 836 p.
16. Єременко В. Г. Основи соціальної економіки. Популярний курс / В. Г. Єременко. – К. : МАУП, 1997. – 168 с.
Yeremenko V. H. Osnovy sotsialnoy ekonomiky. Populyarnyy kurs [Basics of the social economy. Popular course] / V. H. Yeremenko. – К. : MAUP, 1997. – 168 p.
17. Основи економічної теорії: посібник / за ред. д. е. н., проф. С. В. Мочерного. – К. : Академія, 1998. – 463 с.
Osnovy ekonomichnoi teorii: posibnyk [Basics of Economics: A Guide] / za red. d. e. n., prof. S. V. Mochernoho. – К. : Akademiya, 1998. – 463 p.

18. Кузнец С. Экономический рост наций. Совокупный продукт и структура производства / С. Кузнец // Новые книги за рубежом по общественным наукам. – № 7. – 1972.
Kuznets S. Ekonomicheskiy rost natsiy. Sovokupnyy produkt i struktura proizvodstva [The economic growth of nations. Total product and production structure] / S. Kuznets // Novyie knigi za rubezhom po obschestvennyim naukam. – № 7. – 1972.
19. Агапова Т. А. Макроэкономика: учебник / Т. А. Агапова, С. Ф. Серегин; под общей ред. А. В. Сидоровича. – М. : Дело и Сервис, 2002. – 447 с.
Agarova T. Makroekonomika: uchebnik [Macroeconomics: A Textbook] / T. A. Agarova, S. F. Seregina: pod obschey red. A. Sidorovicha. – M. : Delo i Servis, 2002. – 447 p.
20. Гальчинський А. С. Основи економічної теорії: підручник. / А. С. Гальчинський, П. С. Єщенко, Ю. І. Палкін. – К. : Вища шк., 1995. – 472 с.
Halchynskyy A. S. Osnovy ekonomichnoyi teorii: pidruchnyk [Fundamentals of economic theory: Textbook] / A. S. Halchynskyy, P. S. Yeshchenko, Yu. I. Palkin. – K. : Vyshcha shk., 1995. – 472 p.
21. Шніцер М. Порівняння економічних систем / М. Шніцер; пер. з англ. – К. : Основи, 1997. – 519 с.
Shnitser M. Porivnyannya ekonomichnykh system [Comparison of economic systems] / M. Shnitser; per. z anhl. – K. : Osnovy, 1997. – 519 p.
22. Философский словарь / под ред. М. М. Розенталя и П. Ф. Юдина. – М. : изд-во политической литературы, 1963. – 544 с.
Filosofskiy slovar [Philosophical Dictionary] / pod red. M. M. Rozentalya i P. F. Yudina. – M. : izd-vo politicheskoy literaturyi, 1963. – 544 p.
23. Суслов И. П. Методология экономического исследования / И. П. Суслов. – М. : Мысль, 1974. – 337 с.
Suslov I. P. Metodologiya ekonomicheskogo issledovaniya [Methodology of Economic Research] / I. P. Suslov. – M. : Myisl, 1974. – 337 p.
24. Національна економіка: підручник / за ред. П. В. Круша. – К. : Каравелла, 2008 – 416 с.
Natsionalna ekonomika: pidruchnyk [National economy: textbook] / za red. P. Krusha. – K. : Karavella, 2008 – 416 p.
25. Тодаро М. П. Экономическое развитие: учебник / М. П. Тодаро; пер с англ. под ред. С. М. Яковлева, Л. З. Зевина. – М. : ЮНИТИ, 1997. – 671 с.
Todaro M. P. Ekonomicheskoe razvitie: uchebnik [Economic development: a textbook] / M. P. Todaro; per s angl. pod red. S. M. Yakovleva, L. Z. Zevina. – M. : YuNITI, 1997. – 671 p.
26. Єрохін С. А. Структурна трансформація національної економіки (теоретико-методологічний аспект): наукова монографія / С. А. Єрохін. – К. : Світ знань, 2002. – 528 с.
Yerokhin S. A. Strukturna transformatsiya natsionalnoyi ekonomiky (teoretyko-metodolohichnyy aspekt): naukova monohrafiya [The structural transformation of the national economy (theoretical and methodological aspect): scientific monograph] / S. A. Yerokhin. – K. : Svit znan, 2002. – 528 p.
27. Экономическая теория: политэкономия: учебник / под общей ред. акад. В. И. Видяпина, акад. Г. П. Журавлевой. – М. : ИНФРА-М, 1999. – 560 с.
Ekonomicheskaya teoriya: politekonomiya: uchebnik [Economic Theory: Political Economy: a textbook] / pod obschey red. akad. V. I. Vidyapina, akad. G. P. Zhuravlevoy. – M. : INFRA-M, 1999. – 560 p.
28. Экономика: учебник / под ред. А. С. Булатова. – М. : БЕК, 1997. – 816 с.
Ekonomika: uchebnik [Economy: a textbook] / pod red. A. S. Bulatova. – M. : BEK, 1997. – 816 p.

